

Konklusion

Rummelighed og klarhed er basis for sindets evne - til viden og oplevelse, som er de 5 skandha'er, hvor Selvet aldrig er en oplevelse, og hvor alle oplevelser mangler enestående selvstændig tilværelse og stoflighed - og hvor oplevelsen af - et øjeblik til oplevelsernes næste øjeblik - strømmer med - intuitiv lidenskab - og vished. Sindets evne til - at genkende sig selv - muliggør frihed - fra dominans af sindets processer - de 5 skandha'er - hvorved Buddha tilstanden den fulde oplysning indtræffer.

Ja - det kan kun gøres med hjerte.

Gør det rigtig godt. Slap af mens du gør det.

Giv slip når du kan.

*

Deduktion

Vi kender til sindet, fordi vi har oplevelser. Fordi der er oplevelser, må der også være plads til dem i sindet. For at oplevelserne kan opleves i al deres forskellighed, må sindet også evne at kaste klarhed over dem. Fordi oplevelserne både opstår, udfolder sig og forsvinder hele tiden, må der være processer i sindet, som bevirker det. Disse processer kan isoleres til de 5 skandha'er, som hver især er udtryk for grupper af sindslige processer og mentale mønstre. Der observeres ikke noget vidne til oplevelserne, fordi observatøren er vidnet. Fordi man både kan knytte sig til – samt identificere sig med – oplevelserne, og lade være med det, betegnes disse to modsatte tilstande som dels klistersind og intuitiv vished. De er begge sindstilstande, som farver (eller parfumerer) oplevelserne. Intuitiv vished (sanskrit: *djñana*) ligger gemt væk i lidenskab som potentiale. Find den. Når du finder den, vil du helt naturligt også finde klarhedens vished (sanskrit: *pradjña*), som er identisk med sindets enkle, iboende og præcise klarhed.

[De sidste to sætninger er ikke deduktion, men instruktion på basis af deduktionen.]

Denne lille tekst er konklusionen på artiklen: Om opfattelsen.